

3. CVIČENÍ Z DISKRÉTNÍ MATEMATIKY

19. 10. 2020

Definice. Značením $a \setminus b$ pro $a, b \in \mathbb{Z}$ myslíme to, že b je delitelné a beze zbytku.

Definice. Je-li $\mathbb{X}$ množina čísel, pak $\mathbb{X}^+$ je její podmnožina kladných čísel.

Definice. Mějme relace R na množině X a S na množině Y . Relace R a S jsou *izomorfní* právě když existuje bijekce $f : X \rightarrow Y$ taková, že $\forall a, b \in X : a R b \Leftrightarrow f(a) S f(b)$.

Příklad 1.

Rozhodněte, zda jsou následující relace $\sim$ na množině X ekvivalence. Pokud ano, popište třídy ekvivalence:

- a) $X = \mathbb{N}$, $p \in \mathbb{N}^+$, $a \sim b \Leftrightarrow p \setminus (a - b)$
- b) $X = \mathbb{Z} \setminus \{0\}$, $a \sim b \Leftrightarrow a \setminus b \wedge b \setminus a$
- c) $X = \mathbb{Z}$, $a \sim b \Leftrightarrow b = -a$
- d) $X = \mathbb{N}$, $a \sim b \Leftrightarrow |b - a| \leq 1$
- e) $X = \mathbb{Z} \times \mathbb{N}^+$, $(a, b) \sim (c, d) \Leftrightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d}$
- f) $X = 2^{\mathbb{N}}$, $A \sim B \Leftrightarrow$ existuje bijekce z A do B
- g) X = množina všech přímek v rovině, $p \sim q \Leftrightarrow p$ a q jsou rovnoběžné

Příklad 2.

Uvažujme relaci $x \setminus y$ na množině $[n]$.

- a) Dokažte, že je částečné uspořádání. Je lineární?
- b) Nakreslete Hasseův diagram (třeba pro $n = 13$).
- c) Jak vypadají maximální a minimální prvky?
- d) Existuje nejmenší nebo největší prvek?
- e) Jak vypadají řetězce a antiřetězce?

Příklad 3.

Jak se změní odpovědi předchozího příkladu, pokud z množiny odstraníme 1?

Příklad 4.

Ukažte, že všechna lineární uspořádání na konečné množině X jsou izomorfní. Kolik jich je? Jsou všechna částečná uspořádání na konečné množině X izomorfní?

Příklad 5.

Najděte částečné uspořádání na libovolné množině s danými vlastnostmi:

- a) nemá minimální ani maximální prvek
- b) nemá největší, ale má alespoň jeden maximální prvek
- c) nemá největší, ale má právě jeden maximální prvek
- d) má nekonečně mnoho minimálních prvků, ale nemá maximální prvek

Příklad 6.

Jak dlouhý je nejdelší řetězec v relaci $\subseteq$ na množině $2^{[n]}$?